

Åtgärdsplan, Forskarutbildning vid institutionen för marina vetenskaper

Göran Broström, och andra

1 Introduktion

Bakgrund

Forskarutbildningarna inom Naturvetenskap men inriktningarna för marina vetenskaper, oceanografi, och maringeologi vid institutionen för marina vetenskaper vid Göteborgs Universitet utvärderades med extern bedömning under våren 2018. Sammanlagt 8 doktorander ingick i utvärderingen, den största gruppen inom inriktningen Marina Vetenskaper medan Oceanografi och Maringeologi hade en mindre representation. Institutionen för marina vetenskaper ger även forskarutbildning i Naturvetenskap, inriktningarna Biologi, Kemi och Miljövetenskap. Dessa inriktningar ingick inte i utvärderingen.

Genomförande av utvärdering

Utvärderingen initierades och koordinerades av Fakulteten för Naturvetenskap vid Göteborgs Universitet. Efter förslag av flera personer så valdes följande grupp ut av Fakultetsledningen ut

- **Chair:** Prof. Caroline Slomp, Utrecht Universitet.
- Prof. Michal Kucera: Bremen Universitet.
- Dr. Ingela Isaksson, Länsstyrelsen Västra Götalands län.
- Prof. David Langlet, Göteborgs Universitet.
- Doktorandrepresentant, Daniel Sarabi, KMB, Göteborgs universitet

Utvärderingen bestod av 3 delar.

1. Ett informationspaket baserat på Göteborgs Universitetets guide för utbildningsutvärdering med extern bedömning gjordes tillgängligt för utvärderingsgruppen i ett initial skede. Ett elektroniskt uppföljningsmöte för att diskutera materialet och den fortsatta processen genomfördes ungefär två veckor senare. Se engelsk sammanfattning av materialet i Bilaga 1.
2. Den externa bedömningspanelen genomförde ett heldags besök på institutionen för marina vetenskaper i dess lokaler i Göteborg. Intervjuer med olika personalkategorier genomfördes. Kategorierna som intervjuades (under ca 1 timme) var
 - a. Institutionsledningen
 - b. Forskarutbildningens administration
 - c. "Stake holders"
 - d. Doktoranderna
3. Utvärderingsgruppen sammanfattade sina iakttagelser och analyser i en preliminär slutrapport som diskuterades i ett elektroniskt möte mellan ordförande för utvärderingsgruppen, representanter för fakulteten, och representanter för institutionen för marina vetenskaper. Efter ett par mindre korrigeringar presenterades den slutgiltiga rapporten 8 maj, 2018. Slutrapporten finns som bilaga 2.

2 Generell sammanfattning av rapporten

Specifika punkter med kommentarer

Utvärderingsgruppen lyfte fram några punkter att rikta särskilt fokus på. De presenteras här översatta till Svenska. Originalformuleringarna återfinns i Bilaga 2. Varje punkt diskuteras separat

Kommentarer till varje punkt

Mer specifika åtgärder är formulerade i punktform.

- **Måste åtgärdas (hög prioritet)**
- **Bör åtgärdas (medel prioritet)**
- **Kan åtgärdas (långsiktig plan)**

Med "studierektor" avses i det följande studierektor för forskarutbildningen vid institutionen för marina vetenskaper.

MarFUB är beredningsgruppen för forskarutbildning vid institutionen för marina vetenskaper.

Adm. personal avser den administration som arbetar med forskarutbildningen vid institutionen för marina vetenskaper.

Förbättra informationspaketet till nyanställda doktorander

Idag finns ett välkomstbrev till doktorander. För att förbättra informationen till nyanställda doktorander kommer följande åtgärder genomföras:

- **Måste (hög prioritet)**
 - Vi kommer att ta fram ett välkomstpaket som presenterar generell information om institutionen, universitetet och att arbeta i Sverige (när behov finns).
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Adm. personal.
 - I tillägg till nuvarande välkomstbrev kommer all dokumentation kring doktorandutbildningen ges i pappersform till doktoranderna när de anländer till institutionen.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
 - En årlig revidering av dokumentationen kommer att skickas ut årligen.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
 - Vi kommer att köpa in en handbok om att doktorera att dela ut vid nyanställningen. Preliminära förslag (doktorandgruppen uppmanas att lämna förslag)
 - "The research student's guide to success".
 - "The Dissertation Warrior: The Ultimate Guide to Being the Kind of Person Who Finishes a Doctoral Dissertation or Thesis",
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.

Utveckla en långsiktig plan för doktorandkurser, gärna i samarbete med andra universitet

Arbetet med doktorandkurser fortskrider. Visionen för att etablera en långsiktig plan för doktorandkurser inkluderar

- **Måste (hög prioritet)**
 - Etablera ett fastlagt paket med marina kurser som inkluderar
 - Pelagiska processer (5-10 ECTS)
 - Hav och samhälle (5-10 ECTS)
 - Bentiska processer (5-10 ECTS)
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
- **Bör (medel prioritet)**

- Använda resurser för mer specifika kurser som vänder sig till en given studentgrupp, vilket krävs för att tillfredsställa kurser även till mindre inriktningar.
 - Undersöka behovet för mer specifika kurser för små studentgrupper.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
- Diskutera möjligheten att ha en specificerad långsiktig plan för "fakultetskurser".
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
- Kan (långsiktig plan)
 - På sikt etablera samarbete med kurser vid andra universitet. Det kräver troligen att resurser tillförs för detta ändamål. Visst samarbete att bygga vidare på finns vid Lunds Universitet, Stockholms Universitet, och med Oslo Universitet.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB, Examinator och handledarkollektivet.

Utveckla bättre rutiner för långsiktig planering av doktoranders undervisning

Doktoranders undervisning planeras av studierektorn för grundutbildningen, i samarbete med kursledarna.

- Bör (medel prioritet)
 - Vi avser att ta fram ett nytt informationspaket som kommer att beskriva hur
 - doktoranders undervisning fördelas av studierektorn för grundutbildningen.
 - doktoranders övriga tjänstgöring skall diskuteras i god tid med relevant administration, och med handledare.
 - Uppmuntra att engelskspråkiga och doktorander på fältstationerna ges möjlighet att undervisa.
 - Klargöra att andra åtaganden måste harmoniseras med ett långsiktigt åtagande i undervisning.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB, utbildningsansvarig grundutbildning
 - Undersöka hur undervisning fördelas mellan doktorandgrupper och enskilda doktorander.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor
 - Presentera informationen vid institutionens två årliga (vår och höst) institutionsdagar.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.

Ta bort tekniska problem som reducerar användningen av den individuella studieplanen som ett planeringsverktyg

Utveckling av ISP systemet ligger utanför Institutionens kontroll. Det är ett system som fortfarande är under utveckling.

- Bör (medel prioritet)
 - Undersöka vilka tekniska problem som åsyftas.
 - Lyfta frågan till ISP utvecklingsgrupp (om vi ser ett kvarvarande tekniskt problem).
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
- Kan (långsiktig plan)
 - Undersöka möjligheten att ge en kort-kurs om ISP systemet.

- Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.

Utveckla en strategi för att upprätthålla teknisk kompetens bortom ett doktorandprojekt och optimera tekniskt stöd

- Bör (medel prioritet)
 - Institutionen inventerar behovet och möjligheterna att forskargrupper går ihop för gemensam finansiering av teknikertjänst. Om tillräckligt intresse finns, garanterar institutionen en tjänst för en sådan tekniker.
 - Ansvar: prefekt. Utförare: Ledningsgruppen.

Stärka förbindelserna med samhälle och alumner

- Bör (medel prioritet)
 - Inkluderar alumner och samhälle (t.ex. myndigheter, forskningsinstitut och företag) i samhällsrelevanta doktorandkurser så som planerade kursen "Hav och Samhälle".
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor, MarFUB, kursansvarig.
- Kan (långsiktig plan)
 - Genomföra studiebesök hos presumtiva arbetsgivare, där existerande alumner kan presentera sin verksamhet.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
 - Undersöka intresse och möjligheterna att starta upp ett mentorprogram där alumner och samhällsaktörer deltar.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
 - Undersöka vilka väl etablerade samhällskontakter som finns på institutionen som kan användas i doktorandutbildning och för nätverksbyggande.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
 -

Utveckla ytterligare strategier för att stödja doktorander i sin karriärplanering

- Bör (medel prioritet)
 - Tydliggöra för handledare och examinatorgruppen att karriärplanering ingår i ISP.
 - Diskutera med handledare och examinatorgruppen hur karriärplanering kan se ut.
 - Identifiera de myndigheter och forskningsinstitut vi har kontakt med idag.
 - Följa upp ISP hur karriärplanering ser ut.
 - Diskutera med fakulteten om karriärplaneringsdag och seminarier.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
- Kan (långsiktig plan)
 - Genomföra studiebesök hos presumtiva arbetsgivare, där existerande alumner kan presentera sin verksamhet.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
 - Undersöka intresse och möjligheterna att starta upp ett mentorprogram på institutionen.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.

Formulera en gemensam vision och ambition för doktorandprogrammet

Institutionen arbetar med att slutföra sin vision och strategi

- **Måste (hög prioritet)**
 - Skriva en 1/2-sidas vision för forskarutbildningen som ingår i Institutionens strategidokument.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB.
- **Bör (medel prioritet)**
 - Harmonisera och klargöra vilka förväntningar vi har för den kvalitet och kvantitet vi önskar av avhandlingar på Institutionen.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: MarFUB, (aktiva) examinatorskollektivet.

Tilldela doktorsexamen endast i marina vetenskaper

Det finns idag starka önskemål inom institutionen att ha möjlighet att erbjuda andra inriktningar än Marina Vetenskaper.

- **Måste (hög prioritet)**
 - Framhålla att "stake holders" såg positivt på inriktningen Marina Vetenskaper vid presentationer vid institutionsdagarna.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Studierektor.
- **Bör (medel prioritet)**
 - Rekommendera att nya doktorander bör ha inriktning Marina Vetenskaper.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Ledningsgruppen.
- **Kan (långsiktig plan)**
 - Undersöka möjligheten att andra inriktningar än Marina Vetenskaper måste motiveras tydligt och godkännas av ledningsgruppen.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Ledningsgruppen.

Samla in och övervaka all relevant statistik på doktorandprogrammet

Idag samlas information in, men vi skall förbättra rutiner för att samla in data. Fråga om vi får hålla sådana elektroniska register?

- **Måste (hög prioritet)**
 - Ta fram rutiner för att samla följande data, och säkerställa att informationen finns lagrat för framtida bruk.
 - Kvinna/man.
 - Tid mellan antagning och disputation.
 - Hur mycket undervisning studenten gjort.
 - Längre frånvaroperioder såsom föräldraledighet.
 - Följa upp studenter till första jobben (om möjligt).
 - Studenter som inte når fram till disputation, och följa upp anledning.
 - Ansvar: Studierektor. Utförare: Adm. personal.